

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ПСИХОЛОГІЇ, ПОЛІТОЛОГІЇ ТА СОЦІАЛЬНИХ
ТЕХНОЛОГІЙ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету ІФСК

(назва факультетуна якому викладається дисципліна)

доцент _____ О.М. Медвідь
(підпис)

“ _____ ” _____ 2017 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
“ЗАГАЛЬНА ТА ВІКОВА ПСИХОЛОГІЯ”
(назва навчальної дисципліни)

Освітньо-кваліфікаційний рівень бакалавр
Напрямок підготовки (спеціальність) соціальна робота

Форма навчання денна

ХАРАКТЕРИСТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
нормативна

(обов'язкова, за вибором ВНЗ, за вибором студента)

Семестр викла- дання	Загальний обсяг, годин/кредит	Аудиторні заняття, годин				Самостійна робота студента, годин				Форма контролю ісп. (д/зал.)
		Всього	Лекції	Практичні (семі- нарські)	Лабора- торні	Всього	тому числі			
							ІРС під керівн. виклада ча	Інд. завданн я. вид / обсяг	Самостій не опрацюва ння матеріалу	
1-2	300/10	128	52	76		172			172	ПМК

Розробник:ст. викладач Сахно П.І.

Затверджено на засіданні кафедри, протокол № _____ від « _____ » _____ 2017 р.

Суми – 2017 р.

МЕТА

Життя людини у суспільстві, високий темп системи соціальних динамічних явищ, багатогранність і багатоманітність соціальних контактів людей з різними характерами, уподобаннями, інтересами вимагає підготовки спеціаліста такого рівня, щоб він був спроможним легко управляти системою людських взаємовідносин та бути професіоналом в обраній галузі діяльності. Підготовка спеціаліста в галузі психології починається з вивчення курсу "Загальна та вікова психологія".

Курс «Загальна та вікова психологія» передбачає початкове ознайомлення студентів з основами загальної психології: предмет, структура, історичний розвиток, методи дослідження, особистість, її структура, розвиток, свідомість та самосвідомість особистості, пізнавальна та емоційно-вольова сфера, інтелект та когнітивна сфера людини, темперамент та характер, здібності та творчість.

Оскільки люди є елементами соціальних утворень, а їх особистісні прояви є необхідною складовою взаємодії з суспільством, то на перший план виходить проблема вивчення особистості людини як діяльнісного елемента соціуму та його розвиток

Діяльність спеціаліста будь-якої галузі відбувається у системі соціально-психологічних утворень, тому вивчення особистості людини, її поведінки, взаємодії з іншими людьми, факторів та механізмів, які її обумовлюють надається належна увага. Особливого значення набуває формування особистості як соціально-психологічної якості.

Особливості курсу полягають у тому, що він базується як початковий етап входження у нову систему знань. Тому надзвичайно важливим є логічність побудови та поступове ускладнення змісту навчання.

Програма курсу складається з 24 тем, які передбачають ознайомлення студентів з предметом, методами, історією розвитку науки, її структури, інтелектом людини, когнітивною та емоційно-вольовою сферою, темпераментом та характером, здібностями та творчістю та їх розвитком, з предметом, методами дослідження, поняттям про вік та психічний розвиток, про кризи у розвитку особистості, особливості психічного розвитку в різні вікові періоди. Теоретичним підґрунтям курсу "Загальної та вікової психології" є принцип єдності свідомості і діяльності. Процес формування особистості, її соціалізації, розвитку усіх сфер особистості та високоморального відношення до світу, самого себе відбувається у активній діяльності. А тому важливого значення у процесі роботи над курсом набуває активність кожного студента як при вивченні теоретичних питань, так і при практичному використанні набутих знань для аналізу власної психіки та психічних проявів людей як складової частини громадянської зрілості особистості людини.

Студент має знати:

- сутність основних понять психології;
- характерні ознаки та риси особистості людини;

- інтелект та когнітивну сферу людини;
 - емоційно-вольову сферу людини;
- сутність, обумовленість та прояви темпераменту і характеру;
 - здібності та творчість.

Студент має уміти:

- застосовувати знання, навички та уміння для аналізу конкретних проявів психіки особистості людини;
- аналізувати різноманітні явища та процеси пов'язані з особистістю людини, з'ясувати їх причини та передбачати їх наслідки;
- встановлювати систему соціальної взаємодії з іншими людьми, враховуючи при цьому особливості прояву властивостей темпераменту;
- організовувати власну практичну (у тому числі й інтелектуальну) діяльність у відповідності з особливостями когнітивної сфери та темпераменту;
- оцінювати особливості прояву структурних складових власного характеру у різноманітних ситуаціях взаємодії з іншими людьми.

ПРОГРАМА

Вступ. Мета зміст, методи навчання, регламент курсу. Прикладний характер знань та умінь, передбачених для отримання студентами

Тема1. Предмет, стан, структура і методи психології –4 год. Історичний аспект розвитку психологічних знань. Предмет загальної та експериментальної психології. Стан і структура психології. Галузі сучасної психології.

Література: [1,2,3,4,9.11]

Тема2. Особистість у психології - 4 год. Поняття особистості. Структура особистості. Активність і спрямованість особистості. Розвиток особистості, періодизація розвитку.

Література: [1,2,3,4,9,11]

Тема3. Матеріальні основи психіки. – 2 год. Розвиток психіки і свідомості. Психіка і нервова система. Мозок. Самосвідомість особистості.

Література: [1,2,3,4,9.11]

Тема 4. Увага. - 2 години. Сутність функції уваги. Фізіологічне підґрунтя уваги. Види уваги. Властивості уваги. Вікові особливості уваги.

Література: [1,2,3,4,9,11]

Тема 5. Відчуття та сприймання - 2 години. Сутність відчуттів та сприймання. Фізіологічне підґрунтя відчуттів та сприймання. Класифікація відчуттів та сприймання. Закономірності відчуттів. Особливості сприймання.

Розвиток відчуттів та сприймання.

Література: [1,2,3,4,9,11]

Тема 6. Пам'ять.- 2 години. Поняття про пам'ять. Види пам'яті. Процеси пам'яті. Індивідуальні особливості пам'яті. Вікові особливості пам'яті.

Література: [1,2,3,4,8,9,11]

Тема 7. Мислення - 2 години. Загальна характеристика мислення. Мислення як процес. Мислення як розв'язування завдання. Форми мислення. Розвиток мислення людини.

Література: [1,2,3,4,8,9,11]

Тема 8. Уява. Інтелект – 2 години. Поняття про уяву та її процеси. Фізіологічне підґрунтя та значення уяви. Сутність та види інтелекту. Динаміка інтелекту. Вимірювання інтелекту. Віковий розвиток уяви.

Література: [1,2,3,4,6,9,12]

Тема 9. Емоційно-вольова сфера людини - 2 години. Сутність та фізіологічне підґрунтя почуттів. Форми емоцій і почуттів. Вищі почуття. Сутність волі. Структура вольового акту. Почуття і вольові якості особистості. Віковий розвиток емоційно-вольової сфери.

Література:[1,2,3,5,12]

Тема 10. Темперамент – 2 години. Сутність та теорії темпераменту. Характеристика та прояви типів темпераменту. Вікові прояви темпераменту.

Література: [1,2,3,4,5,12]

Тема 11. Характер - 2 години. Сутність характеру. Структура характеру.

Акцентуації характеру. Вікові прояви характеру. Література: [1,2,3,4,5,12]

Тема 12. Здібності та творчість - 2 години. Характеристика здібностей, обдарованості та геніальності. Творчість людини. Особистість творчої людини та її життя. Віковий розвиток здібностей та творчості.

Література: [1,2,3,4,5,12]

Тема 13. Об'єкт і предмет, мета і завдання психології розвитку. – 2 години. Структура, значення та місце вікової психології в системі наук. Вік як основна категорія. Методологічні засади та принципи вікової психології. Історія розвитку та методи вікової психології. Класифікація методів Б.Г. Ананьєва. Спостереження та експеримент як основні методи вікової психології. Порівняльний аналіз.

Література: [5,6]

Тема 14. Поняття про психічний розвиток. – 2 години. Розвиток і формування. Рушійні сили та суперечності психічного розвитку. Фактори психічного розвитку. Роль спадковості та середовища у формуванні особистості. Принципи та закономірності психічного розвитку. Показники психічного розвитку.

Література: [5,6]

Тема 15. Кризи у розвитку особистості. – 2 години. Характеристика вікових криз. Теорія рекапітуляції (С. Холл). Психодинамічний підхід (З. Фройд). Соціогенетичний підхід (Е. Еріксон). Когнітивний підхід (Ж. Піаже). Рівні та стадії морального розвитку дитини (за Л.Кольбергом). Персонологічний підхід (А. Маслоу, Г. Олпорт, К. Роджерс). Культурно-історичний підхід (Л.С. Виготський). Концепція Д.Б. Ельконіна

Література: [5,6]

Тема 16. Психологія пренатального розвитку. – 2 години. Особливості психічного розвитку немовляти. Фаза новонародженості. Рефлекси та їх значення в житті людини. Криза новонародженості. Анатомофізіологічні особливості розвитку немовляти. Розвиток емоційної сфери у немовлят. Комплекс пожвавлення. Розвиток пізнавальних процесів і моторики у немовлят. Спілкування з дорослими та його вплив на розвиток дитини у віці немовляти.

Література: [5,6,7,8,11,12,14]

Тема 17. Особливості психічного розвитку в ранньому дитинстві. – 2 години. Анатомо-фізіологічні передумови психічного розвитку в ранньому дитинстві. Соціальна ситуація розвитку в ранньому дитинстві. Провідна діяльність у ранньому дитинстві. Новоутворення. Прямоходіння та його значення для розвитку дитини раннього віку. Розвиток психічних процесів в ранньому дитинстві. Розвиток самосвідомості дітей раннього віку. Криза 3-х років. Теорії ігрової діяльності. Вплив ігрової діяльності на розвиток дитини у дошкільному віці. Загальна характеристика сюжетно-рольової гри. Складові ігрової діяльності. Взаємостосунки дітей у грі

Література: [5,6,7,8,11,12]

Тема 18. Особливості психічного розвитку в дошкільному віці. – 2 години. Анатомо-фізіологічні передумови психічного розвитку в дошкільному віці. Особливості розвитку пізнавальної сфери дошкільнят. Соціальна ситуація розвитку та провідна діяльність дошкільників. Новоутворення дошкільного віку. Пізнавальний та розумовий розвиток дошкільника. Розвиток особистості дошкільника. Криза семи років. Психологічна готовність дитини до навчання у школі.

Література: [5,6,7,8,11,12]

Тема 19. Загальна характеристика розвитку молодшого школяра. – 2 години. Анатомо-фізіологічні можливості молодшого школяра. Соціальна ситуація розвитку молодшого школяра. Провідна діяльність молодшого школяра. Розвиток самосвідомості молодшого школяра. Розвиток спонукальної сфери молодшого школяра.

Література: [5,6]

Тема 20. Особливості психічного розвитку в підлітковому віці. – 2 години. Підліткова криза у різних психологічних теоріях. Криза підліткового віку. Анатомо-фізіологічна перебудова організму підлітків та її вплив на

психічний розвиток. Формування особистості підлітка. Особливості взаємовідносин і спілкування підлітків з однолітками та дорослими. Розвиток пізнавальних процесів у підлітковому віці. Особливості учбової та трудової діяльності підлітків. Література: [5,6]

Тема 21. Особливості психічного розвитку в юнацькому віці. – 2 години. Особливості анатомо-фізіологічного розвитку у юнацькому віці. Розвиток самосвідомості і самооцінки юнаків. Спілкування юнаків з дорослими та однолітками. Дружба і любов у юнацькому віці. Учіння, трудова діяльність та вибір професії у юнацькому віці. Література: [5,6]

Тема 22. Особливості психічного розвитку в період ранньої дорослості. – 2 години. Анатомо-фізіологічні особливості періоду ранньої дорослості. Розвиток психічних процесів у період дорослості. Психосоціальний розвиток у період дорослості (особистість, сім'я та робота; встановлення близьких стосунків; батьківство; професійний шлях). Періодизації та задачі розвитку у дорослих (Р. Хейвінгхерст, Е. Еріксон, Д. Левінсон, Р. Гулд). Кризи віку дорослості. Література: [6,10]

Тема 23. Особливості психічного розвитку у віці середньої дорослості. – 2 години. Фізичний розвиток (психофізіологічні та морфо-функціональні зміни, клімакс та менопауза, сексуальність у середньому віці). Когнітивний розвиток в період середньої дорослості (плинний та кристалізований інтелект, досвід та майстерність, зміна функцій інтелекту). Психосоціальний розвиток (міжособистісні стосунки, зміни у професійній сфері). Література: [6,10]

Тема 24. Особливості психічного розвитку у віці пізньої дорослості. – 2 години. Сучасні уявлення про старіння. Анатомо-фізіологічні особливості людей літнього віку. Особливості психічних процесів людей літнього віку. Психосоціальний розвиток у літньому віці. Допомога людям літнього віку. Смерть і помирання: психологічні аспекти. Вплив соціальних установок на упереджене ставлення до людей літнього віку. Література: [6,10]

СТРУКТУРА ЗАЛІКОВИХ КРЕДИТІВ КУРСУ

Тема	Загальн. обсяг годин	Лекції годин	Практ. (семін.) заняття годин	Лаборат. роботи годин	Самост. опрац. матер.	ІРС годин
1-й модульний цикл дисципліни «Загальна психологія»						
Тема1. Предмет, стан, структура і методи психології. Розвиток психіки і свідомості.	15	4	4		7	
Тема2. Особистість у	16	4	4		8	

психології.						
Тема3. Матеріальні основи психіки	13	2	4		7	
Тема 4. Увага	13	2	4		7	
Тема 5. Відчуття та сприймання.	14	2	4		8	
Тема 6. Пам'ять.	13	2	4		7	
Тема 7. Мислення.	13	2	4		7	
Тема 8. Уява. Інтелект.	13	2	4		7	
Тема 9. Емоційно-вольова сфера людини.	14	2	4		8	
Тема 10. Темперамент	13	2	4		7	
Тема 11 Характер.	13	2	4		7	
Тема 12. Здібності та творчість.	13	2	4		7	
Тема 13. Об'єкт, предмет, мета і завдання вікової психології	11	2	2		7	
Тема 14. Поняття про психічний розвиток.	14	2	4		8	
Тема 15. Кризи у розвитку особистості.	13	2	4		7	
Тема 16. Психологія пренатального розвитку.	11	2	2		7	
Тема 17. Особливості психічного розвитку в ранньому дитинстві.	11	2	2		7	
Тема 18. Особливості психічного розвитку в дошкільному віці.	11	2	2		7	
Тема 19. Загальна характеристика розвитку молодшого школяра.	11	2	2		7	
Тема 20. Особливості психічного розвитку в підлітковому віці.	11	2	2		7	
Тема 21. Особливості психічного розвитку в юнацькому віці.	11	2	2		7	
Тема 22. Особливості психічного розвитку в період ранньої дорослості.	11	2	2		7	
Тема 23. Особливості психічного розвитку у віці середньої дорослості.	11	2	2		7	
Тема 24. Особливості психічного розвитку у віці пізньої дорослості.	11	2	2		7	
Всього за дисципліну	300	52	76		172	

ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ (СЕМІНАРСЬКИХ) ЗАНЯТЬ

Тема1. Предмет, стан, структура і методи психології. Розвиток психіки і свідомості – 4 години

- поняття про загальну та вікову психологію
- нервова система – підґрунтя психіки

- напрямки сучасної психології
- галузі сучасної психології
- методи дослідження психіки
- розвиток психіки і свідомості

Література: [1,2,3,4,9,11]

Тема2. Особистість у психології-4 год.

- сутність особистості людини
- структура особистості людини (К.К. Платонов, А.В. Петровський, З. Фрейд)
- джерела активності особистості людини
- спрямованість особистості
- самосвідомість особистості

Література: [1,2,3,4,9,11]

Тема3. Матеріальні основи психіки. —4год.

- Розвиток психіки і свідомості.
- Психіка і нервова система.
- Мозок.
- Самосвідомість особистості.

Література: [1,2,3,4,9,11]

Тема4. Увага-4 години

- поняття про увагу та її функції
- фізіологічні механізми уваги
- види уваги
- структура уваги як взаємодія її властивостей
- вікові особливості уваги

Література: [1,2,3,4,9,11]

Тема5. Відчуття та сприймання-4 години

- поняття про відчуття
- особливості сприймання
- фізіологічне підґрунтя відчуттів та сприймання
- класифікація відчуттів та сприймання
- закономірності відчуттів
- спостереження і спостережливість
- розвиток відчуттів і сприймання

Література: [1,2,3,4,9,11]

Тема6. Пам'ять-4 години

- сутність пам'яті
- види пам'яті
- різновиди запам'ятовування
- відтворення та його види
- забування та збереження як процеси пам'яті
- індивідуальні особливості пам'яті
- вікові особливості пам'яті

Література: [1,2,3,4,8,11]

Тема 7. Мислення-4 години

- поняття про мислення
- мислення як процес
- види мислення
- мислення як процес розв'язування задач
- форми мислення
- розвиток мислення

Література: [1,2,3,4,9]

Тема 8. Уява. Інтелект-4 години

- сутність уяви
- процеси уяви
- фізіологічне підґрунтя уяви
- значення уяви
- сутність та види інтелекту
- динаміка та вимірювання інтелекту
- віковий розвиток уяви

Література: [1,2,3,4,6,9,12]

Тема 9. Емоційно-вольова сфера людини –4 години

- сутність та фізіологічне підґрунтя почуттів
- форми емоцій і почуттів
- вищі почуття
- сутність волі
- структура вольового акту
- почуття і вольові якості особистості
- віковий розвиток емоційно-вольової сфери

Література: [1,2,3,4,5,12]

Тема 10. Темперамент - 4 години

- поняття та обумовленість темпераменту
- типи темпераменту
- темперамент та індивідуальний стиль діяльності
- вікові прояви темпераменту

Література: [1,2,3,4,5,12]

Тема 11. Характер - 4 години

- загальне розуміння та природа характеру
- структура характеру
- акцентуації характеру
- національний характер
- формування характеру на різних вікових етапах

Література: [1,2,3,4,5,12]

Тема 12. Здібності та творчість - 4 години

- характеристика здібностей, обдарованості та геніальності;

- творчість людини;
- особистість творчої людини та її життя;
- віковий розвиток здібностей та творчості.

Література: [1,2,3,4,5,12]

Тема 13. Об'єкт і предмет, мета і завдання психології розвитку. – 2 години

- Структура, значення та місце вікової психології в системі наук.
 - Вік як основна категорія.
 - Розвиток особистості в онтогенезі.
 - Провідний тип діяльності.
 - Новоутворення.
 - Вікова періодизація.
 - Методи вікової психології. Класифікація методів Б.Г. Ананьєва. Спостереження та експеримент як основні методи вікової психології.
- Література: [5,6]

Тема 14. Поняття про психічний розвиток. – 4 години

- Розвиток і формування.
- Рушійні сили та суперечності психічного розвитку.
- Фактори психічного розвитку. Роль спадковості та середовища у формуванні особистості. Принципи та закономірності психічного розвитку. Показники психічного розвитку.

Література: [5,6]

Тема 15. Кризи у розвитку особистості. – 4 години

- Характеристика вікових криз.
- Теорія рекапітуляції (С. Холл).
- Психодинамічний підхід (З. Фройд).
- Соціогенетичний підхід (Е. Еріксон).
- Когнітивний підхід (Ж. Піаже).
- Персонологічний підхід (А. Маслоу, Г. Олпорт, К. Роджерс).
- Культурно-історичний підхід (Л.С. Виготський).
- Концепція Д.Б. Ельконіна

Література: [5,6]

Тема 16. Психологія пренатального розвитку. – 2 години

- Особливості психічного розвитку немовляти.
- Фаза новонародженості. Рефлекси та їх значення в житті людини.
- Криза новонародженості.
- Анатоомофізіологічні особливості розвитку немовляти.
- Розвиток емоційної сфери у немовлят.
- Комплекс пожвавлення.
- Розвиток пізнавальних процесів і моторики у немовлят.
- Спілкування з дорослими та його вплив на розвиток дитини у віці немовляти.

Література: [5,6,7,8.11,12,14]

Тема 17. Особливості психічного розвитку в ранньому дитинстві. – 2 години

- Анатомо-фізіологічні передумови психічного розвитку в ранньому дитинстві.
- Соціальна ситуація розвитку в ранньому дитинстві.
- Провідна діяльність у ранньому дитинстві.
- Новоутворення. Прямоходіння та його значення для розвитку дитини раннього віку.
- Розвиток психічних процесів в ранньому дитинстві.
- Розвиток самосвідомості дітей раннього віку.
- Криза 3-х років.
- Теорії ігрової діяльності. Вплив ігрової діяльності на розвиток дитини у дошкільному віці. Загальна характеристика сюжетно-рольової гри. Складові ігрової діяльності. Взаємостосунки дітей у грі

Література: [5,6,7,8,11.12]

Тема 18. Особливості психічного розвитку в дошкільному віці. – 2 години

- Анатомо-фізіологічні передумови психічного розвитку в дошкільному віці.
- Особливості розвитку пізнавальної сфери дошкільнят.
- Соціальна ситуація розвитку та провідна діяльність дошкільників.
- Новоутворення дошкільного віку.
- Пізнавальний та розумовий розвиток дошкільника.
- Розвиток особистості дошкільника.
- Криза семи років.
- Психологічна готовність дитини до навчання у школі

Література: [5,6,7,8.11,12]

Тема 19. Загальна характеристика розвитку молодшого школяра. – 2 години

- Анатомо-фізіологічні можливості молодшого школяра.
- Соціальна ситуація розвитку молодшого школяра.
- Провідна діяльність молодшого школяра.
- Розвиток самосвідомості молодшого школяра.
- Розвиток спонукальної сфери молодшого школяра. Література: [5,6]

Тема 20. Особливості психічного розвитку в підлітковому віці. – 2 години

- Криза підліткового віку.
- Анатомо-фізіологічна перебудова організму підлітків та її вплив на психічний розвиток.
- Формування особистості підлітка.
- Особливості взаємовідносин і спілкування підлітків з однолітками та дорослими.
- Розвиток пізнавальних процесів у підлітковому віці.
- Особливості учбової та трудової діяльності підлітків. Література: [5,6]

Тема 21. Особливості психічного розвитку в юнацькому віці. – 2 години

- Особливості анатомо-фізіологічного розвитку у юнацькому віці.
- Розвиток самосвідомості і самооцінки юнаків.
- Спілкування юнаків з дорослими та однолітками.
- Дружба і любов у юнацькому віці.
- Учіння, трудова діяльність та вибір професії у юнацькому віці.

Література: [5,6]

Тема22. Особливості психічного розвитку в період ранньої дорослості – 2 год

- Анатомо-фізіологічні особливості періоду ранньої дорослості.
- Розвиток психічних процесів у період дорослості.
- Психосоціальний розвиток у період дорослості (особистість, сім'я, робота; батьківство; професійний шлях).
- Періодизації та задачі розвитку у дорослих (Р. Хейвінгхерст, Е. Еріксон, Д. Левінсон, Р. Гулд).
- Кризи віку дорослості.

Література: [6,10]

Тема23. Особливості психічного розвитку у віці середньої дорослості – 2 год

- Фізичний розвиток (психофізіологічні та морфо-функціональні зміни, клімакс та менопауза, сексуальність у середньому віці).
- Когнітивний розвиток в період середньої дорослості (плинний та кристалізований інтелект, досвід та майстерність, зміна функцій інтелекту).
- Психосоціальний розвиток (міжособистісні стосунки, зміни у професійній сфері).

Література: [6,10]

Тема24. Особливості психічного розвитку у віці пізньої дорослості – 2 год

- Сучасні уявлення про старіння. Теорії старіння.
- Анатомо-фізіологічні особливості людей літнього віку.
- Особливості психічних процесів людей літнього віку.
- Психосоціальний розвиток у літньому віці.
- Смерть і помирання: психологічні аспекти.
- Вплив соціальних установок на упереджене ставлення до людей літнього віку.

Література: [6,10]

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Лекції, практичні заняття, самостійне опрацювання навчального матеріалу на основі опорного конспекту лекцій та навчальної літератури.

Контроль навчальної роботи – тестування з теоретичного матеріалу, заслуховування повідомлень студентів на практичних заняттях, співбесіда за результатами роботи, виконання комплексних контрольних завдань.

МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

Контроль навчальної роботи студента здійснюються за модульно-рейтинговою системою (регламент додається).

Література

№ п/п	Назва навчальної літератури	Наявна кільк. прим.	Вид
А. Основна навчальна література			
1	М'ясоїд П.А. Загальна психологія. К.: Вища школа, 2000. – 480с.	5	посібник
2	Основи загальної психології./ За ред. С.Д. Максименко. – К.: Перспектива, 1998. – 256с.	100	посібник
3	Общая психология./ Под. ред. А.В. Петровского. – М.: Просвещение, 1986. – 464с.	1	підручник
4	Психологія./ За заг. редакцією Л.М. Кудояра – Суми: СумДУ, 2011. – 331с.	300	посібник
5	Психологія./ За ред. Ю.Л. Трофимова.- К.: Либідь, 2001, -560с.	1	підручник

Б. Додаткова навчальна література

№ п/п	Назва навчальної літератури	Наявна кільк. прим.	Вид
6	Грановская Р.М. Элементы практической психологии. СПб.: Свет, 1997.- 608с.	1	Посібник
7	Дружинин В.Н. Психология общих способностей. – СПб.: Питер, 2000.-368с.	3	Посібник
8	Естественнонаучные основы психологии./Под. ред. А.А. Смирнова, А.Р. Лурия, В.Д. Небылицын – М.: Педагогика, 1978. – 368 с.	1	Науковий збірник
9	Немов Р.С. Психология. В 3 кн. – М.: ВЛАДОС, 2001. Кн. 1. – 688с.; Кн.2. – 608с. кн.3. – 640с.	3	Підручник
10	Основи психології./ За ред. О.В. Киричука, В. А. Роменця. К.: Либідь, 1996. – 632с.	2	Підручник
11	Общая психология./ Под. ред. В.В. Богословского. – М.: Просвещение, 1981. – 384с.	2	Посібник
12	Столяренко Л.Д. Основы психологии. – Ростов н/Д.: Феникс, 2003. – 672с.	1	Посібник
13	Роменец В.А. Історія психології ХІХ – початку ХХ ст. – К.: Вища школа, 1995. – 614с.	1	Посібник
14	Роменец В.А., Маноха І.П. Історія психології ХХ ст. – К.: Либідь, 1998. – 992с.	1	Посібник
15	Роменец В.А. Психологія творчості. – К.: Либідь, 2001. – 288с.	2	Посібник
16	Эльконин Д.Б. Избранные психологические труды. – М.: Педагогика, 1989. – 560с.	1	Науковий збірник
17	Ярошевский М.Г. История психологии. – М.: Мысль, 1985.– 576с.	2	монографія

Література з Вікової психології

№ п/п	Назва навчальної літератури	Наявна кільк. прим.	Вид
А. Основна навчальна література			
1	Вікова психологія /За ред. Г.С. Костюка. – К.: Рад. школа. – 1976 – 272 с.	1	посібник
2	Вікова та педагогічна психологія: Навч. посіб. /О.В. Скрипченко, Л.В. Долинська, З.В. Огороднійчук та ін. – К.: Просвіта, 2001. – 416 с.	10	посібник
3	Возрастная и педагогическая психология. Учеб. пособие для студентов	1	посібник

	пед. ин-тов /Под ред. А.В. Петровского. – М.: Просвещение,1973. – 288 с.		
4	Заброцький М. М. Основивіковоїпсихології. Навчальнийпосібник. - Тернопіль: Навчальна книга - Богдан, 2001. - 112 с	1	посібник
5	Мухина В.С. Возрастнаяпсихология: Учебник для студ. Вузов.-7-е изд.,стереотип.-М.-Изд.центрАкадемия, 2002.-456 с.	1	підручник
6	Кулагина И.Ю., Колюцкий В.Н.Возрастнаяпсихология: Учебноепособие для студ. Вузов.- М.:ТЦ Сфера «Юрайт», 2003.- 464 с.	3	посібник

Розробник програми _____
(підпис)

ст. викл. Сахно П.І.
(вчене звання, ініціали, прізвище)

Завідувач кафедри _____
(підпис) (вчене звання, ініціали, прізвище)

доцент Світайло Н.Д.

« _____ » _____ 2017 р.

Регламент

Модульно-рейтингового контролю і оцінювання з навчальної дисципліни “Загальна та вікова психологія”

1. **Структура навчальної дисципліни:** загальний обсяг 300 години (10 кредитів); лекцій – 52 годин, практичних – 76 годин, СРС – 172 години; ПМК

2. **Організація навчального процесу:** семестрів викладання -2, модульних циклів -4.

3. **Шкала оцінювання з навчальної дисципліни:** R=100 балів

4. **Розподіл рейтингових балів за видами навчальної роботи:**

I сем. а) Систематичність і планомірність роботи на заняттях – 16 балів.

б) результати самостійної роботи – 15 балів

в) Робота на практичних заняттях 54 балів

- виконання тестових завдань - 15 балів;

- усні повідомлення: 32 балів;

- письмові відповіді - 7 балів.

г) виконання підсумкового контролю - 15 балів.

II сем. а) Систематичність і планомірність роботи на заняттях – 10 балів.

б) результати самостійної роботи – 15 балів

в) Робота на практичних заняттях 35 балів

- виконання тестових завдань - 20 балів;

- усні повідомлення: 15 балів;

г) виконання підсумкового контролю - 10 балів.

д) іспит – 30 балів

Оцінювання здійснюється за рейтинговою технологією

Умови ліквідації заборгованостей з поточної роботи: перескладання незадовільних оцінок з модульних контролів здійснюється не пізніше двох тижнів наступного модульного циклу, як правило, одноразово; при виконанні всіх запланованих видів навчальної роботи і незадовільній підсумковій оцінці з модульного циклу рейтингові бали студентів нараховуються; при позитивній оцінці за модульний цикл і виконанні всіх запланованих видів навчальної роботи підвищення рейтингового балу шляхом перескладання будь-якої складової навчальної роботи не здійснюється.

Підсумкове семестрове оцінювання навчальної роботи студента та умови допуску (недопуску) студента до підсумкового контролю:

Підсумкова семестрова оцінка за національною шкалою оцінювання та європейською шкалою оцінювання ECTS відповідно до накопичених рейтингових балів визначається із таких співвідношень:

СУМА БАЛІВ	ОЦІНКА ECTS	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ
		диференційований залік
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно
1-34	F	

При отриманні підсумкової семестрової оцінки за накопиченими рейтинговими балами поточного контролю “FX” студент має право на дворазову спробу отримання позитивної оцінки на заході підсумкового семестрового контролю (перше перескладання викладачеві, друге – комісії).

При отриманні підсумкової семестрової оцінки за накопиченими рейтинговими балами поточного контролю “F” студент не допускається до заходу підсумкового

семестрового контролю, вважається таким, що має академічну заборгованість з навчальної дисципліни, і представляється деканатом до відрахування (крім випадків продовження деканатом ліквідації академічної заборгованості за наявності документально підтверджених поважних причин неуспішності студента).

Лектор потоку _____ Сахно П.І.
(підпис) (Ініціали, Прізвище)

Завідувач кафедри _____ Світайло Н.Д.
(підпис) (Ініціали, Прізвище)

« _____ » _____ 20 ____ р.